

OPONENTSKÝ POSUDEK

Martin Hanker, THOD BRTAGS Tibetské manuály zkoumající znaky lebky /

THOD BRTAGS Tibetan craniological manuals

Magisterská práce, ÚJCA, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy

v Praze, 2018, 226 stran.

Magisterská práce se zabývá tématem tibetských manuálů o lidských lebkách používaných k rituálním účelům, jejich znacích a dělení (thod brtags). Formálně je rozvržena do sedmi částí: úvod, kapitole o dostupných textech na dané téma, následovaná ústřední částí práce analyzující některé tibetské manuály, závěr, seznam literatury a část s přílohami. Celá práce je doplněna bohatým poznámkovým aparátem a citacemi. Je napsána v jazyce anglickém.

Pokud jde o hodnocení práce, její přínos spočívá už ve faktu, že jde o jednu z mála na téma tibetských manuálů o lebkách. Martin Hanker zpracoval dané téma velmi přehledným způsobem. Přehledně jsou též prezentovány texty v kapitole 3, hlavní části práce, s uvedeným stručným obsahem každého textu. Celkem je ve 3. kapitole analyzováno čtrnáct různých textů. Tibetské texty tvoří přílohy magisterské práce.

Práce je psaná srozumitelným jazykem. Ačkoli se v textu vyskytují gramatické chyby (viz. níže), nenarušují zásadním způsobem srozumitelnost celé práce. Rovněž překlad textu W20751 je jasný a srozumitelný.

Autor čerpal nejen z dostupných pramenů sekundárních ale i primárních. V kapitole 2 přináší přehled relevantní literatury (sekundární, primární) k danému tématu.

Velkým přínosem práce je nový překlad jednoho z manuálů a kritické srovnání s již existujícím překladem téhož textu (Přeložený na konci 19. století, autor W.W. Rockhill). Z hlediska lingvistického je třeba podotknout, že práce s originály

tibetských textů byla velice náročná. Ačkoli se Martin Hanker nevyhnul jistým chybám a nepřesnostem, prokázal schopnost vypořádat se s takto nelehkým tématem.

Dalším kladem je skutečnost, že se rozhodl napsat práci anglicky. Vzhledem ke specifičnosti tématu je angličtina ideálním jazykem. Práce je tak dostupná tibetologům z celého světa i badatelům z dalších oborů. A bude též ve stručnější podobě snadněji publikovatelná v odborné literatuře.

V závěrečném shrnutí je zajímavá hypotéza objasňující jeden z důvodů rozvoje manuálů o rituálním užití lidských lebek a jejich dělení na „příznivé“ a „nepříznivé“, a sice vymezení se buddhistické komunity vůči komunitě bönistů.

Připomínky k této práci jsou následující:

- Úvodní část o tradici používání lidských lebek v Indii je příliš stručná.

Vzhledem k tomu, že tibetská tradice jí byla zásadně ovlivněna, zasloužila by si větší pozornost a detailnější zpracování.

- Práce by si rovněž zasloužila zpracování přehledné klasifikace užívání lidských lebek k rituálním účelům ve všech hlavních školách tibetského buddhismu a bönu. To může být podnětem k další budoucí práci nad daným tématem.

- Chyby v angličtině (vynechávání členů, slovesné tvary, slovosled, interpunkce). Nápadný je rozdíl v jazykové úrovni mezi úvodní kapitolou a zbytkem práce.

- Výjimečné chyby v transliteraci tibetštiny (str. 63 poznámka 295)

- Chybějící tibetská jména oblastí v Tibetu (str. 24: Dulan, Naqu)

Závěrem zbývá navrhnout ohodnocení práce. Výsledná známka bude udělena celou komisí. Za sebe konstatuji, že i přes jisté nepřesnosti a chyby splňuje tato kritéria pro magisterské práce a že Martin Hanker vynaložil nemalé úsilí na prezentaci zvoleného tématu, pracoval s větším množstvím primárních pramenů (překlad, analýza) a prezentoval ho dostatečně exaktním způsobem. Z tohoto důvodu doporučuji jeho práci k obhajobě. Navrhují hodnocení *výborně*.

V Praze dne 30. 8. 2018

Mgr. Zuzana Vokurková, PhD.

Ústav jižní a centrální Asie

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy